

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 21. november 2023
(OR. en)

15748/23

Interinstitutionel sag:
2023/0428(NLE)

ECOFIN 1236
FIN 1198
UEM 391

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	21. november 2023
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2023) 747 final
Vedr.:	Forslag til RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) (ST 12319/2021 og ST 12319/2021 ADD 1) af 29. oktober 2021 om godkendelse af vurderingen af Rumæniens genopretnings- og resiliensplan

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2023) 747 final.

Bilag: COM(2023) 747 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 21.11.2023
COM(2023) 747 final

2023/0428 (NLE)

Forslag til

RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

**om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) (ST 12319/2021 og ST 12319/2021 ADD 1)
af 29. oktober 2021 om godkendelse af vurderingen af Rumæniens genopretnings- og
resiliensplan**

{SWD(2023) 382 final}

Forslag til

RÅDETS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE

om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) (ST 12319/2021 og ST 12319/2021 ADD 1) af 29. oktober 2021 om godkendelse af vurderingen af Rumæniens genopretnings- og resiliensplan

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten¹, særlig artikel 20, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Efter indgivelsen af Rumæniens nationale genopretnings- og resiliensplan den 31. maj 2021 forelagde Kommissionen sit forslag til positiv vurdering for Rådet. Rådet godkendte den positive vurdering ved Rådets gennemførelsesafgørelse af 29. oktober 2021² ("Rådets gennemførelsesafgørelse").
- (2) I henhold til artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 bør det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte til hver medlemsstat ajourføres senest den 30. juni 2022 i overensstemmelse med den deri fastsatte metode. Den 30. juni 2022 forelagde Kommissionen resultaterne af denne ajourføring for Europa-Parlamentet og Rådet.
- (3) Den 8. september 2023 indgav Rumænien en ændret genopretnings- og resiliensplan, herunder et kapitel om REPowerEU i overensstemmelse med artikel 21c i forordning (EU) 2021/241, til Kommissionen.
- (4) Den ændrede genopretnings- og resiliensplan tager også hensyn til det ajourførte maksimale finansielle bidrag i overensstemmelse med artikel 18, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 og omfatter en begrundet anmodning til Kommissionen om at foreslå Rådet at ændre Rådets gennemførelsesafgørelse i overensstemmelse med artikel 21, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241, da genopretnings- og resiliensplanen delvist ikke længere kan opfyldes på grund af objektive omstændigheder. De ændringer af genopretnings- og resiliensplanen, som Rumænien har forelagt, vedrører 56 foranstaltninger.
- (5) Den 14. juli 2023 rettede Rådet henstillinger til Rumænien som led i det europæiske semester. Rådet henstillede navnlig, at Rumænien skulle føre en finanspolitik i

¹ EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17.

² ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1.

henhold til Rådets henstilling af 18. juni 2021 med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud til ophør i Rumænien senest i 2024 og styrke Rumæniens stilling over for udlandet. Rådet henstillede endvidere, at Rumænien skulle afvikle de gældende energistøtteforanstaltninger, idet de hermed forbundne besparelser skal nedbringe det offentlige underskud så hurtigt som muligt i 2023 og 2024. Hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, henstillede Rådet, at Rumænien skulle sikre, at disse støtteforanstaltninger er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamenter til energibesparelser. Rådet henstillede navnlig til Rumænien at bevare nationalt finansierede offentlige investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af tilskud under genopretnings- og resiliensfaciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling. Rådet henstillede også til sikring af en effektiv forvaltning og styrkelse af den administrative kapacitet for at muliggøre en fortsat hurtig og stabil gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen og gå videre med en hurtig gennemførelse af samhørighedspolitikken. Desuden henstillede Rådet, at Rumænien skulle nedbringe afhængigheden af fossile brændstoffer og fremskynde energiomstillingen, navnlig ved at sikre en hurtigere udbredelse af vedvarende energi og forbedre netkapaciteten for at gøre det muligt for ny kapacitet at operere på markedet og øge energieffektiviteten og ambitionen om bygningsrenoveringsindsatsen, herunder ved at give bedre adgang til oplysninger og bæredygtige finansieringsmuligheder. Endelig henstillede Rådet til Rumænien at intensivere den politiske indsats med henblik på tilvejebringelse og erhvervelse af de færdigheder, der er nødvendige for den grønne omstilling.

- (6) Indgivelsen af den ændrede genopretnings- og resiliensplan sker efter en høringsproces, der er gennemført i overensstemmelse med de nationale retlige rammer med deltagelse af lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer, ungdomsorganisationer og andre relevante interessenter. Sammendraget af høringerne blev forelagt sammen med den ændrede genopretnings- og resiliensplan. I medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 har Kommissionen vurderet den ændrede genopretnings- og resiliensplans relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen.

Ajourføringer baseret på artikel 18, stk. 2, i forordning 2021/241

- (7) Den ændrede genopretnings- og resiliensplan, som Rumænien har indgivet, ajourfører otte foranstaltninger for at tage hensyn til det ajourførte maksimale finansielle bidrag. Rumænien har forklaret, at på baggrund af faldet i det maksimale finansielle bidrag fra 14 244 851 992 EUR³ til 12 125 664 294 EUR⁴ er flere investeringer blevet ændret eller overført, eller deres krævede gennemførelsesniveau i forhold til den oprindelige plan er blevet reduceret med et samlet beløb på 2 119 187 698 EUR, hvilket svarer til faldet i det maksimale finansielle bidrag.

³ Dette beløb svarer til den finansielle tildeling efter fradrag af Rumæniens proportionelle andel af de udgifter, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241, som beregnet efter metoden i nævnte forordnings artikel 11.

⁴ Dette beløb svarer til den finansielle tildeling efter fradrag af Rumæniens proportionelle andel af de udgifter, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241, som beregnet efter metoden i nævnte forordnings artikel 11.

- (8) Disse ændringer vedrører foranstaltninger under komponent C2 – Skove og beskyttelse af biodiversitet, komponent C4 – Bæredygtig transport, komponent C6 – Energi, komponent C7 – Digital omstilling, komponent C10 – Lokal fond, komponent C12 – Sundhedspleje og komponent C15 – Uddannelse. Navnlige er mål 25 og 26 inden for rammerne af investering C2.I1 – National skovrejsning og genplantning af skov, herunder byskove – blevet reduceret med hensyn til det krævede gennemførelsesniveau, mål 173 inden for rammerne af investering C7.I8 – Kvalificeret elektronisk identitetskort og digital signatur – er blevet reduceret med hensyn til det krævede gennemførelsesniveau, og mål 174 er blevet ændret for at afspejle foranstaltningens ajourførte indhold, mål 302, 305 og 306 og milepæl 304 inden for rammerne af investering C10.I1 – Bæredygtig bytrafik – er blevet fjernet, mens mål 303 er blevet reduceret med hensyn til det krævede gennemførelsesniveau, mål 367 og 372 inden for rammerne af investering C12.I1 – Udvikling af sundhedsinfrastruktur før hospitalsindlæggelse – er blevet reduceret med hensyn til det krævede gennemførelsesniveau, mål 377 inden for rammerne af investering C12.I2 – Udvikling af offentlig hospitalsinfrastruktur – er blevet reduceret med hensyn til det krævede gennemførelsesniveau, milepæl 458 og mål 459 inden for rammerne af investering C15.I2 – Oprettelse, udrustning og ibrugtagning af 412 supplerende tjenester til dårligt stillede grupper – er blevet reduceret med hensyn til det krævede gennemførelsesniveau.

Ændringer baseret på artikel 21 i forordning 2021/241

- (9) De ændringer af genopretnings- og resiliensplanen, som Rumænien har indgivet på grund af objektive omstændigheder, vedrører 48 foranstaltninger.
- (10) Rumænien har forklaret, at 16 foranstaltninger ikke længere kan gennemføres fuldt ud inden for den tidsplan, der var fastsat i den oprindelige genopretnings- og resiliensplan, på grund af begrænsninger i forsyningskæden, i nogle tilfælde kombineret med høj inflation. Disse vedrører henholdsvis mål 5, 6, 7 og 8 inden for rammerne af investering C1.I1 – Udvidelse af vand- og kloaksystemer i byområder med over 2 000 personækvivalenter, som prioriteres i den fremskyndede plan for overholdelse af EU-direktiver, mål 11 og 12 inden for rammerne af investering C1.I2 – Opsamling af spildevand i byområder med under 2 000 personækvivalenter, som forhindrer opnåelse af god tilstand for vandområder og/eller påvirker beskyttede naturområder, mål 13 inden for rammerne af investering C1.I3 – Støtte til at forbinde lavindkomstbefolkningen med eksisterende vand- og kloaknet, mål 14, 15, 17 og milepæl 16 inden for rammerne af investering C1.I4 – Tilpasning til klimaændringer gennem automatisering og digitalisering af udstyr til vandbortskaffelse og -lagring af eksisterende akkumulatorer for at sikre økologisk gennemstrømning og øge befolkningens vandforsyningssikkerhed og mindske risikoen for oversvømmelser under komponent C1 – Vandforvaltning, mål 58 inden for rammerne af investering C3.I3b – Luftkvalitets-, radioaktivitets- og støjovervågningsudstyr til Miljøstyrelsen under komponent C3 – Affaldshåndtering, milepæl 95 og 96 og mål 101, 102, 103, 104, 105 og 106 inden for rammerne af investering C5.I1 – Oprettelse af en renoveringsbølgefond til finansiering af arbejder til forbedring af den eksisterende bygningsmasse under komponent C5 – Renoveringsbølge, milepæl 129 og 130 og mål 131 og 132 inden for rammerne af investering C6.I2 – Distributionsinfrastruktur for gasser fra vedvarende energikilder (ved anvendelse af naturgas i kombination med grøn brint som en overgangsforanstaltning) samt produktionskapacitet for grøn brint og/eller anvendelse heraf til oplagring af elektricitet under komponent C6 – Energi, mål 318 og 319 inden for rammerne af investering C10.I2 – Opbygning af boliger til

unge og fagfolk inden for sundhed og uddannelse, mål 321 og 322 inden for rammerne af investering C10.I3 – Moderat rehabilitering af offentlige bygninger for at forbedre leveringen af offentlige tjenester i administrative territoriale enheder, mål 324 og 325 inden for rammerne af investering C10.I4 – Udvikling/ajourføring i GIS-format af dokumenter om fysisk planlægning og byplanlægning under komponent C10 – Lokal fond, milepæl 336 og mål 337 inden for rammerne af investering C11.I2 – Modernisering/oprettelse af museer og mindesmærker, milepæl 340 inden for rammerne af reform C11.R2 – Ramme for operationaliseringen af cykelruter på nationalt plan, milepæl 342 og mål 343 inden for rammerne af investering C11.I4 – Gennemførelse af 3 000 km cykelruter under komponent C11 – Turisme og kultur, mål 503, 504, 505 og 506 inden for rammerne af investering C15.I17 – Sikring af universiteternes infrastruktur (hjem, kantiner, fritidsaktiviteter) under komponent C15 – Uddannelse. På dette grundlag har Rumænien anmodet om en forlængelse af gennemførelsesfristen for disse foranstaltninger og en reduktion af det krævede gennemførelsesniveau for nogle af de pågældende milepæle og mål. Rådets gennemførelsesafgørelse bør ændres i overensstemmelse hermed.

- (11) Rumænien har forklaret, at syv foranstaltninger ikke længere kan gennemføres fuldt ud på grund af begrænsninger på udbudssiden, herunder uventede forsinkelser i forbindelse med afslutningen af udbudsprocedurerne eller utilstrækkelig efterspørgsel. De vedrører: mål 18 inden for rammerne af investering C1.I5 – Passende tildeling til vandløbsforvaltninger til overvågning, forebyggelse og beredskab af oversvømmelser under komponent C1 – Vandforvaltning, mål 39 inden for rammerne af investering C2.I4 – Integrerede investeringer i økologisk genopbygning af levesteder og bevarelse af arter, der er knyttet til enge, vandområder og vandafhængige områder, under komponent C2 – Skove og beskyttelse af biodiversitet, milepæl 135 og 136 samt mål 137, 138 og 139 inden for rammerne af C6.I4 – Industriel kæde af produktion og/eller samling og/eller genanvendelse af batterier, celler og fotovoltaiske paneler (herunder hjælpeudstyr) og ny ellagringskapacitet samt mål 141 inden for rammerne af investering C6.I5 Sikring af energieffektivitet i industrisektoren under komponent C6 – Energi, milepæl 334 og mål 335 inden for rammerne af investering C11.I1 – Fremme af de 12 turist- og kulturruter under komponent C11 – Turisme og kultur, mål 466 og 467 inden for rammerne af investering C15.I4 – Støtte til uddannelsesinstitutioner med høj risiko for frafald og mål 482 inden for rammerne af investering C15.I9 – Sikring af digitalt teknologiudstyr og -ressourcer til skoler under komponent C15 – Uddannelse. På dette grundlag har Rumænien anmodet om en reduktion af det krævede gennemførelsesniveau for de pågældende milepæle og mål for disse foranstaltninger, fjernelse af nogle mellemliggende mål eller ændring af beskrivelsen af foranstaltningerne, og Rådets gennemførelsesafgørelse bør ændres i overensstemmelse hermed.
- (12) Rumænien har forklaret, at 21 foranstaltninger er blevet ændret med bedre alternativer for at nå foranstaltningernes oprindelige ambition. De vedrører: milepæl 41 inden for rammerne af investering C2.I5 – Integrerede systemer til begrænsning af oversvømmelsesrisikoen i flodbækkener i skove under komponent C2 – Skove og beskyttelse af biodiversitet, milepæl 45 inden for rammerne af reform C3.R1 – Bedre forvaltning af affaldshåndtering for at fremskynde omstillingen til den cirkulære økonomi, mål 48, 49, 52 og 53 inden for rammerne af investering C3.I1 – Udvikling, modernisering og færdiggørelse af integrerede kommunale affaldshåndteringssystemer på amtsniveau eller by- og kommuneplan under komponent C3 – Affaldshåndtering, milepæl 59, 60 og 66 samt mål 64 inden for rammerne af reform C4.R1 – Bæredygtig transport, dekarbonisering og trafiksikkerhed, milepæl 86 og 87 og mål 88 og 89 inden

for rammerne af investering C4.I4 – Udvikling af det underjordiske transportnet i kommunerne Bukarest og Cluj-Napoca under komponent C4 – Bæredygtig transport, milepæl 167 inden for rammerne af investering C7.I5 – Digitalisering på miljøområdet under komponent C7 – Digital omstilling, milepæl 209 inden for rammerne af reform C8.R5 – Oprettelse og ibrugtagning af den nationale udviklingsbank, milepæl 214 inden for rammerne af reform C8.R6 – Reform af det offentlige pensionssystem og milepæl milestone 231 og mål 232 inden for rammerne af investering C8.I4 – Gennemførelse af elektronisk told under komponent C8 – Skatte- og pensionsreformer, milepæl 246 inden for rammerne af investering C9.I1 – Digitale platforme for lovgivningsmæssig gennemsigtighed, afbureaukratisering og procedureforenkling for erhvervslivet, mål 267 og 269 inden for rammerne af investering C9.I4 – Grænseoverskridende projekter og projekter med flere lande – Low Power Processors and Semiconductor Chips, mål 283 inden for rammerne af investering C9.I7 – Styrkelse af topkvalitet og støtte til Rumæniens deltagelse i partnerskaber og missioner i Horisont Europa under komponent C9 – Erhvervsstøtte, forskning, udvikling og innovation, milepæl 420 inden for rammerne af reform C14.R4 – Udvikling af et retfærdigt ensartet lønsystem i den offentlige sektor under komponent C14 – God forvaltningspraksis, milepæl 452 inden for rammerne af reform C15.R1 – Udarbejdelse og vedtagelse af lovgivningspakken til gennemførelse af projektet "UddannelsesRumænien", mål 457 inden for rammerne af investering C15.I1 – Opførelse, udrustning og ibrugtagning af 110 vuggestuer, milepæl 479 inden for rammerne af reform C15.R5 – Vedtagelse af den lovgivningsmæssige ramme for digitalisering af uddannelse, milepæl 489 og 490 og mål 491 og 492 inden for rammerne af investering C15.I11 – Tilvejebringelse af faciliteter til præuniversitære klasseværelser og skolelaboratorier/-workshopper, milepæl 495 inden for rammerne af reform C15.R7 – Reform af forvaltningen af føruniversitetsuddannelsessystemet og professionalisering af ledelsen, milepæl 498 inden for rammerne af investering C15.I15 – Onlineskole: Vurderingsplatform og udvikling af indhold, milepæl 501 inden for rammerne af investering C15.I16 – Digitalisering af universiteterne og deres forberedelse til fremtidens digitale erhverv og mål 507 inden for rammerne af investering C15.I18 – Uddannelses- og coachingprogram for skoleledere og inspektører under komponent C15 – Uddannelse. På dette grundlag har Rumænien anmodet om en ændring af beskrivelsen af foranstaltningerne og de pågældende milepæle og mål, og Rådets gennemførelsesafgørelse bør ændres i overensstemmelse hermed.

- (13) Rumænien har forklaret, at én foranstaltning ikke længere kan gennemføres fuldt ud inden for den oprindeligt planlagte tidsplan eller er forsinkede, og at der er behov for ændringer for at sikre overholdelse af ændrede lovkrav. Denne vedrører: milepæl 349 og mål 350 inden for rammerne af investering C11.I7 – Fremskyndelse af digitaliseringen af filmproduktion og -distribution under komponent C11 – Turisme og kultur. På dette grundlag har Rumænien anmodet om en forlængelse af gennemførelsesfristen for foranstaltningerne eller en ændring af beskrivelsen af foranstaltningerne samt de pågældende milepæle og mål, og Rådets gennemførelsesafgørelse bør ændres i overensstemmelse hermed.
- (14) Rumænien har forklaret, at to foranstaltninger ikke længere kan gennemføres inden for den tidsplan og de anslåede omkostninger, der er angivet i den oprindelige genopretnings- og resiliensplan, på grund den manglende efterspørgsel som følge af høj inflation og den usikre økonomiske situation, der er forårsaget af Ruslands angrebskrig mod Ukraine. Disse vedrører: mål 285 inden for rammerne af investering C9.I9 – Støtte til indehavere af ekspertisecertifikater, der er modtaget i Marie

Sklodowska Curie-stipendiet under komponent C9 – Erhvervsstøtte, forskning, udvikling og innovation, mål 330 inden for rammerne af reform C11.R1 – Operationalisering af destinationsforvaltningsorganisationer under komponent C11 – Turisme og kultur. På dette grundlag har Rumænien anmodet om en forlængelse af gennemførelsesfristen for foranstaltningerne, en ændring af beskrivelsen af foranstaltningerne samt en sænkning af de pågældende milepæle og mål, og Rådets gennemførelsesafgørelse bør ændres i overensstemmelse hermed.

- (15) Rumænien har forklaret, at én foranstaltning ikke længere kan gennemføres fuldt ud på grund af ugunstige energimarkedsforhold som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine for at sikre elforsynings sikkerheden under hensyntagen til bestemmelserne i dekarboniseringsloven, der blev vurderet under milepæl 113 i forbindelse med den anden betalingsanmodning. Dette vedrører mål 115 og 119 inden for rammerne af reform C6.R1 — Reform af elmarkedet, udskiftning af kul i energimikset og støtte til lovgivningsmæssige og reguleringsmæssige rammer for private investeringer i elproduktion fra vedvarende energikilder, under komponent C6 – Energi. På dette grundlag har Rumænien anmodet om en ændring af beskrivelsen af foranstaltningen og de pågældende mål, og Rådets gennemførelsesafgørelse bør ændres i overensstemmelse hermed.
- (16) Rumænien har endvidere anmodet om at anvende de midler, der frigøres ved fjernelse eller reduktion af foranstaltninger i henhold til artikel 21 i forordning (EU) 2021/241, pålydende 577 082 830 EUR til at medtage to nye foranstaltninger under komponent 16 – REPowerEU: investering C16. I6 – Pilotprojekt vedrørende installation af flydende 20 MW-solpaneler på vandingskanaler og investering C16.I7 – Tilskudsordning til forbedring af energieffektiviteten i husholdningerne.
- (17) Det er Kommissionens opfattelse, at den begrundelse, som Rumænien har fremført, berettiger ajourføringen i henhold til artikel 18, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 og ændringen i henhold til denne forordnings artikel 21, stk. 2.

Rettelse af skrivefejl

- (18) Der er konstateret 17 skrivefejl i teksten til Rådets gennemførelsesafgørelse, som påvirker 17 milepæle og mål og 16 foranstaltninger. Rådets gennemførelsesafgørelse bør ændres for at korrigere de skrivefejl, der ikke afspejler indholdet af den genopretnings- og resiliensplan, der blev forelagt Kommissionen den 31. maj 2021, som aftalt mellem Kommissionen og Rumænien. Disse skrivefejl vedrører: mål 55 inden for rammerne af investering C3.I2 – Udvikling af infrastruktur for husdyrgødning og anden komposterbar håndtering af landbrugsaffald under komponent C3 – Affaldshåndtering, milepæl 79 inden for rammerne af reform C4.R2 – Resultatbaseret kvalitetsstyring inden for transport – Forbedring af den institutionelle kapacitet og corporate governance under komponent C4 – Bæredygtig transport, mål 134 inden for rammerne af investering C6.I3 – Udvikling af fleksibel og højeffektiv gasfyrte kraftvarmeproduktion inden for fjernvarme for at opnå en dyb dekarbonisering under komponent 6 – Energi, milepæl 164 og 166 inden for rammerne af investering C7.I4 – Digitalisering af retsvæsenet, milepæl 167 inden for rammerne af investering C7.I5 – Digitalisering på miljøområdet og mål 185 inden for rammerne af investering C7.I16 – Uddannelsesprogram for højtudviklede IT-færdigheder for tjenestemænd under komponent 7 – Digital omstilling, milepæl 217 inden for rammerne af investering C8.I1 – Fremme af skatteydernes overholdelse gennem udvikling af digitale tjenester og milepæl 226a inden for rammerne af investering C8.I2 – Forbedring af skatte- og skatteforvaltningsprocesser, herunder gennem

gennemførelse af integreret risikostyring, under komponent 8 – Skatte- og pensionsreformer, milepæl 241 inden for rammerne af reform C9.R1 – Gennemsigtighed i lovgivningen, afbureaukratisering og forenkling af procedurerne for erhvervslivet og milepæl 256 inden for rammerne af investering C9.I2 – Finansielle instrumenter for den private sektor under komponent 9 – Erhvervsstøtte, forskning, udvikling og innovation, milepæl 317 inden for rammerne af investering C10.I2 – Opbygning af boliger til unge og fagfolk inden for sundhed og uddannelse, milepæl 328 inden for rammerne af reform C11.R1 – Operationalisering af destinationsforvaltningsorganisationer under komponent C11 – Turisme og kultur, milepæl 384 inden for rammerne af reform C13.R3 – Gennemførelse af minimumsindkomst i forbindelse med integration (VMI) under komponent 13 – Sociale reformer, milepæl 439 inden for rammerne af reform C14.R9 – Forbedre de proceduremæssige rammer for gennemførelsen af corporate governance-principper i statsejede virksomheder under komponent 14 – God forvaltningspraksis, mål 474 inden for rammerne af investering C15.I6 – Udvikling af 10 regionale konsortier og udvikling og indretning af 10 erhvervsområder, mål 497 inden for rammerne af investering C15.I14 – Udstyre workshopper om praksis på erhvervsuddannelsesskoler under komponent 15 – Uddannelse. Disse korrektioner påvirker ikke gennemførelsen af de pågældende foranstaltninger.

REPowerEU-kapitlet baseret på artikel 21c i forordning 2021/241

- (19) REPowerEU-kapitlet omfatter to reformer og syv investeringer. Rumæniens REPowerEU-kapitel forventes at have en varig indvirkning på reduktionen af forbruget af fossile brændstoffer og drivhusgasemissionerne og på forbedringen af udbredelsen af vedvarende energi og dermed bidrage til at mindske sårbarhederne i vintersæsonerne.
- (20) Kapitlet indeholder en vigtig reform, der har til formål at lette kortlægningen af områder til fremskyndelse, hvilket forventes at fremme installationen af nye anlæg til vedvarende energi. Denne reform suppleres af to investeringer, der tager sigte på at udbrede vedvarende energi. En af disse – investering C6.I1 – Ny kapacitet til elproduktion fra vedvarende energikilder under komponent 6 – Energi er i overensstemmelse med artikel 21c, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 blevet overført til REPowerEU-kapitlet.
- (21) Planen omfatter endvidere en reform med henblik på at oprette kvikskranker, der er dedikeret til at give oplysninger og bistand til privatpersoner med hensyn til anlæg energi og energieffektive renoveringer, i første omgang rettet mod dem, der er berørt af energifattigdom, og sårbare energiforbrugere. Denne reform suppleres af en investering, der har til formål at udbrede solenergi på tage i beboelsesejendomme, og to investeringer til forbedring af energieffektiviteten i landet ved at renovere offentlige bygninger og private boliger. Sidstnævnte investering i energieffektivitetsrenovering af private boliger udgør en prioritering af energifattige husholdninger og sårbare energiforbrugere og bekæmper derved energifattigdom. Investeringen består af en tilskudsordning, der dækker både energieffektive renoveringer og installation af solpaneler på tage. Modtagerne af disse tilskud modtager målrettet støtte fra de kvikskranker, der er oprettet inden for rammerne af en reform.
- (22) REPowerEU-kapitlet omfatter også en investering til forbedring af vedligeholdelsen, effektiviteten og cybersikkerheden af eltransmissionsnettet, hvilket skal lette tilslutningen af nye anlæg til vedvarende energi og sikre bedre modstandsdygtighed og pålidelighed i infrastrukturen.

- (23) REPowerEU-kapitlet omfatter endvidere en investering til tilvejebringelse af uddannelse til arbejdstagere i færdigheder inden for grøn energi.
- (24) Kommissionen har vurderet den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, i forhold til de vurderingskriterier, der er fastsat i artikel 19, stk. 3, i forordning (EU) 2021/241.

Afbalanceret reaktion, som bidrager til de seks søjler

- (25) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra a), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.1 i bilag V til samme forordning udgør den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, i høj grad (A-rating) en omfattende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved hensigtsmæssigt til alle seks søjler, der er omhandlet i denne forordnings artikel 3, under hensyntagen til den pågældende medlemsstats specifikke udfordringer og finansielle tildeling.
- (26) Den ændrede genopretnings- og resiliensplan påvirker sammen med REPowerEU-kapitlet kun den oprindelige vurdering af genopretnings- og resiliensplanens bidrag til den første søjle om den grønne omstilling som fastsat i Rådets gennemførelsesafgørelse af 29. oktober 2021. For så vidt angår de øvrige søjler har arten og omfanget af ændringerne af genopretnings- og resiliensplanen ikke en indvirkning på den tidligere vurdering af planen, der i vid udstrækning fortsat udgør en omfattende og tilstrækkeligt afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation, og på dens passende bidrag til alle seks søjler, der er omhandlet i artikel 3 i forordning (EU) 2021/241.
- (27) Med hensyn til den første søjle bidrager foranstaltningerne i REPowerEU-kapitlet til at nå EU's klimamål for 2030 og målet om klimaneutralitet i EU senest i 2050, da de har til formål at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder ved at indføre foranstaltninger til at strømline tilladelsesprocedurer og administrative procedurer. Alle foranstaltninger i REPowerEU-kapitlet forventes at bidrage væsentligt til den grønne omstilling og til at tackle de dermed forbundne udfordringer.

Håndtering af alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger

- (28) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), og kriterium 2.2 i bilag V til forordning (EU) 2021/241 forventes den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder kapitlet om REPowerEU, at bidrage til effektivt at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer (A-rating), der er konstateret i de relevante landespecifikke henstillinger rettet til Rumænien, herunder finanspolitiske aspekter deraf og henstillinger fremsat i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 eller udfordringer identificeret i andre relevante dokumenter, som Kommissionen vedtager officielt inden for rammerne af det europæiske semester.
- (29) Den ændrede genopretnings- og resiliensplan tager navnlig hensyn til landespecifikke henstillinger, som Rådet formelt har vedtaget forud for Kommissionens vurdering af den ændrede plan. Da den maksimale finansielle tildeling til Rumænien som følge af ajourføringen er faldet, tages der i den samlede vurdering ikke hensyn til de henstillinger fra 2022 og 2023, som ikke vedrører energiudfordringer.
- (30) Efter at have vurderet fremskridtene med gennemførelsen af alle relevante landespecifikke henstillinger som led i det europæiske semester 2023 er Kommissionen af den overbevisning, at henstilling 2020.3.1 om sikring af likviditetsstøtte til økonomien til gavn for virksomheder og husholdninger er blevet

gennemført fuldt ud. Der er gjort betydelige fremskridt med hensyn til henstilling 2020.2.1 om passende indkomstkompensation og henstilling 2019.2.1 om sikring af finansiell stabilitet og banksektorens robusthed.

- (31) Den ændrede genopretnings- og resiliensplan indeholder et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, der bidrager til effektivt at tackle alle eller en betydelig del af de økonomiske og sociale udfordringer, der er skitseret i de landespecifikke henstillinger, som Rådet rettede til Rumænien som led i det europæiske semester, navnlig inden for de offentlige finansers og pensionssystemernes holdbarhed, sundhedspleje, offentlig forvaltning, erhvervsklima, uddannelse samt grøn og digital omstilling. Ved at tackle ovennævnte udfordringer forventes den ændrede genopretnings- og resiliensplan også at bidrage til at korrigere de ubalancer, Rumænien oplever, der blev identificeret i de henstillinger, der blev fremsat i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 i 2019, 2020 og 2023, navnlig med hensyn til betalingsbalancer, forbundet med store offentlige underskud.
- (32) Eftersom Rumænien i høj grad holder fast i ambitionsniveauet for investeringer og reformer, medfører ændringerne af Rumæniens genopretnings- og resiliensplan ikke en ændring i den tidligere vurdering af, at genopretnings- og resiliensplanen bidrager til effektivt at imødekomme alle eller en betydelig del af de landespecifikke henstillinger. REPowerEU-kapitlet styrker desuden planens ambitioner for så vidt angår de fleste af de relevante landespecifikke henstillinger på energiområdet (landespecifik henstilling 2023.3 og 2022.3), navnlig for at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer og fremskynde energiomstillingen.
- (33) Flere foranstaltninger i REPowerEU-kapitlet (komponent C16) har til formål at sikre en hurtigere udbredelse af vedvarende energi. Disse foranstaltninger omfatter både reform C16.R1 – Oprettelse af en retlig ramme for anvendelse af statsejet jord som områder til fremskyndelse for investeringer i vedvarende energikilder – og reform C16.R2 – Oprettelse af kvikskrænker for at yde energirådgivningstjenester i forbindelse med energieffektive renoveringer og energiproduktion fra vedvarende energikilder til producent-forbrugere – og investering C16.I2 – Ny kapacitet til elproduktion fra vedvarende energikilder, investering C16.I4 – Tilskudsordning til fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi i husholdningerne – og investering C16.I6 – Pilotprojekt vedrørende installation af flydende 20 MW-solpaneler på vandingskanaler. Desuden har reform C16.R1 – Oprettelse af en retlig ramme for anvendelse af statsejet jord som områder til fremskyndelse for investeringer i vedvarende energikilder – og investering C16.I5 – Digitalisering, effektivitet og modernisering af det nationale eltransmissionsnet – til formål at forbedre netkapaciteten, så nybygget kapacitet hurtigere kan tilsluttes nettet. Foranstaltning C16.R2 – Oprettelse af kvikskrænker for at yde energirådgivningstjenester i forbindelse med energieffektive renoveringer og energiproduktion fra vedvarende energikilder til producent-forbrugere, foranstaltning C16.I3 – Fremme af energieffektiviteten i offentlige bygninger – og foranstaltning C16.I7 – Tilskudsordning til forbedring af energieffektiviteten i husholdningerne – bidrager til at øge tempoet og ambitionsniveauet for renoveringer for at fremme energieffektiviteten i bygningsmassen. Indførelsen af renoveringskontorer inden for rammerne af C16.R2 – Oprettelse af kvikskrænker for at yde energirådgivningstjenester i forbindelse med energieffektive renoveringer og energiproduktion fra vedvarende energikilder til producent-forbrugere – vedrører specifikt henstillingen om at give bedre adgang til oplysninger og bæredygtige finansieringsmuligheder. Endelig bidrager investering C16.I1 – Uddannelse i

færdigheder inden for grøn energi – til tilvejebringelse og erhvervelse af de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for den grønne omstilling.

Bidrag til vækstpotentiale, jobskabelse og økonomisk, social og institutionel resiliens

- (34) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra c), i forordning (EU) 2021/241 og afsnit 2.3 i bilag V til samme forordning forventes den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, at have stor indvirkning (A-rating) med hensyn til at styrke Rumæniens vækstpotentiale, jobskabelse og økonomiske, sociale og institutionelle modstandsdygtighed, bidrage til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, og afbøde covid-19-krisens økonomiske og sociale indvirkning, hvorved den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed og konvergens i EU styrkes.
- (35) Den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, bidrager fortsat til økonomisk samhørighed og til at afhjælpe sårbarheder i økonomien i overensstemmelse med den oprindelige vurdering. Foranstaltningerne i REPowerEU-kapitlet forventes foruden foranstaltningerne i den oprindelige genopretnings- og resiliensplan også at bidrage til bæredygtig vækst. Det gælder f.eks. støtte til grønne færdigheder og udvikling af vedvarende energikilder.
- (36) Ændringerne af genopretnings- og resiliensplanen påvirker ikke planens bidrag til social samhørighed. Den ændrede plan omfatter fortsat foranstaltninger til håndtering af langvarige sociale udfordringer, herunder reaktionsevnen og tilgængeligheden af sundheds- og langtidsplejetjenester og adgang til tjenester for børn i sårbare samfund og personer med handicap. Foranstaltningerne i den ændrede genopretnings- og resiliensplan forventes fortsat at bidrage til gennemførelsen af handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder, der blev godkendt på topmødet i Porto den 7. maj 2021, og forventes at bidrage til at forbedre indikatorerne i den sociale resultattavle.

Princippet om ikke at gøre væsentlig skade

- (37) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra d), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.4 i bilag V til samme forordning forventes den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, at sikre, at ingen foranstaltning (A-rating) til gennemførelse af reformer og investeringsprojekter heri gør væsentlig skade på miljømål som omhandlet i artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852⁵ (princippet om ikke at gøre væsentlig skade).
- (38) I den ændrede plan vurderes overholdelsen af princippet om "ikke at gøre væsentlig skade" efter den metode, der er fastsat i Kommissionens tekniske vejledning om anvendelsen af princippet om "ikke at gøre væsentlig skade" i henhold til forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten (C(2023) 6454 final). Ændringer i foranstaltningerne gennem ændringen af genopretnings- og resiliensplanen påvirker ikke den vurdering, der er foretaget for den oprindelige version af genopretnings- og resiliensplanen, som forbliver den samme.
- (39) For så vidt angår de nye reformer og investeringer, der er indført, har Rumænien foretaget en systematisk vurdering af hver foranstaltning i forhold til princippet om "ikke at gøre væsentlig skade". Hvor det er nødvendigt, indeholder de relevante

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

milepæle og mål specifikke sikkerhedsforanstaltninger for at sikre overholdelse af princippet om ikke at gøre væsentlig skade. På grundlag af oplysningerne fra Rumænien kan det konkluderes, at planen ventes at sikre, at ingen af foranstaltningerne i væsentlig grad skader miljømål som omhandlet i artikel 17 i forordning (EU) 2020/852.

- (40) Ingen foranstaltning i REPowerEU-kapitlet er omfattet af artikel 21c, stk. 3, litra a), i forordning (EU) 2021/241.

Bidrag til REPowerEU-målene

- (41) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra da), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.12 i bilag V til samme forordning forventes REPowerEU-kapitlet i vid udstrækning (rating A) effektivt at bidrage til energisikkerhed, diversificering af EU's energiforsyning, en øget udbredelse af vedvarende energi og energieffektivitet, en øget energilagringskapacitet eller den nødvendige mindskelse af afhængigheden af fossile brændstoffer inden 2030.
- (42) Rumæniens REPowerEU-kapitel forventes at have en varig indvirkning på reduktionen af forbruget af fossile brændstoffer og drivhusgasemissionerne og på forbedringen af udbredelsen af vedvarende energi ved at fremme installationen af nye VEK-kapaciteter og energieffektive renoveringer, herunder hos energifattige og sårbare energiforbrugere. Dette suppleres af kvikskranker, der er dedikeret til at give oplysninger og bistand til producent-forbrugere. Disse foranstaltninger forventes at bidrage til målene i artikel 21c, stk. 3, litra b), d) og e), i forordning (EU) 2021/241.
- (43) En af foranstaltningerne i REPowerEU-kapitlet har endvidere til formål at sikre en forbedring af vedligeholdelsen, effektiviteten og cybersikkerheden af eltransmissionsnettet, hvilket skal lette tilslutningen af nye produktionsanlæg til vedvarende energi og sikre bedre modstandsdygtighed og pålidelighed i infrastrukturen. Dette forventes at bidrage til målene i artikel 21c, stk. 3, litra b) og e), i forordning (EU) 2021/241. Indførelsen af tilskudsordninger med henblik på at forbedre energieffektiviteten i husholdninger og udbrede produktionen af vedvarende energi, som bør prioritere sårbare husholdninger, forventes at bidrage til målet om at bekæmpe energifattigdom, jf. artikel 21c, stk. 3, litra c), i forordning (EU) 2021/241.
- (44) REPowerEU-kapitlet forventes også at bidrage til en fremskyndet omskoling af arbejdsstyrken i retning af grønne færdigheder, jf. artikel 21c, stk. 3, litra f), i forordning (EU) 2021/241, med fokus på at udvikle færdigheder inden for rene teknologier, der er nødvendige for udnyttelsen af vedvarende energikilder.

Foranstaltninger med en dimension eller virkning, der er grænseoverskridende eller omfatter flere lande

- (45) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra db), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.13 i bilag V til samme forordning forventes foranstaltningerne i REPowerEU-kapitlet i høj grad (A-rating) at have en dimension eller virkning, der er grænseoverskridende eller omfatter flere lande.
- (46) REPowerEU-kapitlet forventes at bidrage til at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer og energiefterspørgslen. Navnlig støtter flere foranstaltninger i REPowerEU-kapitlet udbredelsen af vedvarende energikilder og reduktionen af energiefterspørgslen i bygninger. Kapitlet indeholder navnlig en reform, der har til formål at lette kortlægningen af områder til fremskyndelse, hvilket forventes at fremme installationen af nye anlæg til vedvarende energi samt en investering i udbredelsen af vedvarende energi. Kapitlet omfatter endvidere en reform med henblik

på at oprette kvikskrænker, der er dedikeret til at give oplysninger og bistand til privatpersoner med hensyn til installation af udstyr baseret på vedvarende energi og udførelse af energieffektive renoveringer. Denne reform suppleres af en investering, der har til formål at udbrede solenergi i beboelsesejendomme, og to investeringer til forbedring af energieffektiviteten i landet ved at renovere henholdsvis offentlige og private bygninger.

- (47) De anslåede omkostninger ved foranstaltningerne i REPowerEU-kapitlet, som forventes at have en dimension eller virkning, der er grænseoverskridende eller omfatter flere lande, udgør 96,5 % af kapitlets anslåede samlede omkostninger.

Bidrag til den grønne omstilling, herunder biodiversitet

- (48) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra e), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.5 i bilag V til samme forordning indeholder den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder kapitlet om REPowerEU, foranstaltninger, der i vid udstrækning (A-rating) bidrager til den grønne omstilling, herunder biodiversitet, eller til håndtering af de dermed forbundne udfordringer. Foranstaltningerne til støtte for klimamål omfatter et beløb, der svarer til 44,1 % af genopretnings- og resiliensplanens samlede tildeling og 96,5 % af de samlede anslåede omkostninger til foranstaltninger i kapitlet om REPowerEU beregnet i overensstemmelse med den metode, der er fastsat i bilag VI til nævnte forordning. I overensstemmelse med artikel 17 i forordning (EU) 2021/241 er den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder kapitlet om REPowerEU, i overensstemmelse med oplysningerne i den nationale energi- og klimaplan 2021-2030.
- (49) Klimaambitionerne i den ændrede plan uden REPowerEU-kapitlet er blevet reduceret en smule i forhold til den oprindelige plan, hovedsagelig på grund af reduktionen i det krævede gennemførelsesniveau for visse foranstaltninger som følge af faldet i det maksimale finansielle bidrag, der er til rådighed for Rumænien, og ligger i den ændrede plan på 40,1 % sammenlignet med 41 % i den oprindelige plan.
- (50) REPowerEU-kapitlet indeholder imidlertid ni foranstaltninger, der har til formål at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder, tempoet i energieffektive renoveringer og omskolingen af arbejdsstyrken i retning af grønne færdigheder. Derfor overstiger genopretnings- og resiliensplanens bidrag til klimaændringer, herunder REPowerEU-kapitlet, minimumsklimamålet på 37 % som fastsat i forordning (EU) 2021/241. Foranstaltningerne vedrørende den grønne omstilling, herunder biodiversitet, i den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, har en varig virkning, da foranstaltningerne sigter mod strukturelle ændringer for at mindske Rumæniens samlede afhængighed af fossile brændstoffer og øge energibesparelserne ved at skifte til grønne teknologier, navnlig dem, der vedrører vedvarende energikilder, energilagring, energieffektivitet og industriel dekarbonisering. Som følge heraf bidrager de også til at nå 2030-2050-målene og målet om klimaneutralitet i EU senest i 2050.

Bidrag til den digitale omstilling

- (51) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra f), i forordning (EU) 2021/241 og afsnit 2.6 i bilag V til samme forordning indeholder den ændrede genopretnings- og resiliensplan foranstaltninger, der i høj grad (A-rating) bidrager til den digitale omstilling eller til håndtering af de dermed forbundne udfordringer. Foranstaltningerne til støtte for digitale mål omfatter et beløb, der svarer til 21,8 % af den ændrede

genopretnings- og resiliensplans samlede tildeling, beregnet på grundlag af metoden i bilag VII til nævnte forordning.

- (52) Ændringen af genopretnings- og revisionsplanen påvirkede ikke bidraget med hensyn til den digitale omstilling vedrørende de ændrede foranstaltninger. Den ændrede genopretnings- og resiliensplan bidrager fortsat væsentligt til den digitale omstilling, bl.a. ved at udvikle den nødvendige infrastruktur (opbygning af konnektivitet, cloud og forbedring af cybersikkerheden) for både virksomheder og den offentlige forvaltning.
- (53) REPowerEU-kapitlet forventes at bidrage til den digitale omstilling og til at tackle de deraf følgende udfordringer. Dette skal ske gennem én reform og to delinvesteringer. Reformen har bl.a. til formål at støtte digitaliseringen af agenturet for statslig ejendom. Den ene delinvestering har til formål at tilvejebringe digitale løsninger, der forbedrer indgrebseffektiviteten og -hastigheden i eltransmissionsnettet for at reducere afbrydelser. Den anden har til formål at begrænse risikoen for cyberangreb på eltransmissionsnetoperatørens IT-infrastruktur. I henhold til artikel 21c, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 skal reformer og investeringer i REPowerEU-kapitlet ikke tages i betragtning ved beregningen af planens samlede tildeling med henblik på anvendelsen af det digitale målkrav, der er fastsat i nævnte forordning.

Varig indvirkning

- (54) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra g), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.7 i bilag V til samme forordning forventes den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder kapitlet om REPowerEU, i vid udstrækning (A-rating) at få varig indvirkning på Rumænien.
- (55) Samlet set har ændringerne i den ændrede genopretnings- og resiliensplan ikke nogen væsentlig indvirkning på den tidligere vurdering af genopretnings- og resiliensplanen med hensyn til reformernes varige virkning med henblik på at levere langsigtede resultater og strukturelle ændringer.
- (56) Genopretnings- og resiliensplanen omfatter også investeringer, der forventes at få varig virkning ved at understøtte den grønne og den digitale omstilling af økonomien. De digitale foranstaltninger i genopretnings- og resiliensplanen er udformet med henblik på at øge de relevante institutioners digitaliseringsniveau, hvilket forventes at få varig indvirkning på tjenesternes kvalitet, erhvervsklimaet og den bedst mulige anvendelse af offentlige data.
- (57) Rumæniens REPowerEU-kapitel forventes endelig også at få varig virkning og forme Rumæniens energipolitik for perioden efter genopretnings- og resiliensplanens gennemførelsesperiode ved at bidrage til reduktionen af forbruget af fossile brændstoffer og drivhusgasemissioner samt udbredelsen af dekarbonisering og vedvarende energi.

Overvågning og gennemførelse

- (58) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra h), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.8 i bilag V til samme forordning er de ordninger, der er foreslået i den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder kapitlet om REPowerEU, tilstrækkelige (A-rating) til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder den påtænkte tidsplan og de påtænkte milepæle og mål samt de dertil knyttede indikatorer.

- (59) Den ændrede genopretnings- og resiliensplan indeholder en klar beskrivelse af de ordninger, der er indført, og som sikrer en effektiv koordinering og gennemførelse. Ministeriet for investeringer og europæiske projekter spiller fortsat rollen som national koordinator med ansvar for den overordnede gennemførelse af planen. Siden vedtagelsen af Rådets gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Rumæniens genopretnings- og resiliensplan har ministeriet styrket sin specialiserede strukturs administrative kapacitet gennem en intern omstrukturering og et øget antal medarbejdere. Koordineringen på højt plan varetages fortsat af det tværministerielle udvalg for koordinering af planen i tæt samarbejde med ministeriet.
- (60) Selv om de oprindelige gennemførelsesordninger fortsat er gældende, omfatter REPowerEU-kapitlet flere nye gennemførelsesorganer foruden en række andre organer, som allerede har praktiske erfaringer med genopretnings- og resiliensfacilitetens særlige karakteristika. Således tages der hensyn til, at gennemførelsen, navnlig ambitionsniveauet i planen, fortsat er en udfordring og skal overvåges nøje.
- (61) Overvågnings- og rapporteringsmekanismen er tilstrækkelig og pålidelig. Ministeriet for investeringer og europæiske projekter er fortsat ansvarligt for at overvåge de fremskridt, der er gjort inden for hver milepæl og hvert mål, samt for at rapportere om opfyldelsen af milepæle og mål på grundlag af oplysningerne fra gennemførelsesorganerne. Alle ændrede foranstaltninger i planen og i det supplerende REPowerEU-kapitel omfatter et passende antal milepæle og mål, der er realistiske og klart definerede. Dette sikrer, at fremskridtene med gennemførelsen af planen klart kan overvåges. Milepælene og målene er også relevante for foranstaltninger, der allerede er gennemført, og som er støtteberettigede i henhold til artikel 17, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241. Det er nødvendigt med en tilfredsstillende opfyldelse af disse milepæle og mål over tid, hvis en betalingsanmodning skal kunne begrundes.

Omkostninger

- (62) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra i), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.9 i bilag V til samme forordning er begrundelsen i den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, for planens anslåede samlede omkostninger i moderat grad (B-rating) rimelig og plausibel, i overensstemmelse med princippet om omkostningseffektivitet og i overensstemmelse med den forventede nationale økonomiske og sociale indvirkning.
- (63) Rumænien har forelagt individuelle anslåede omkostninger for alle nye foranstaltninger i REPowerEU-kapitlet. Bortset fra foranstaltningerne i REPowerEU-kapitlet er der ingen nye foranstaltninger. Overordnet set er forklaringerne og metoden baseret på de antagelser, som Rumænien har anvendt til at anslå omkostningerne ved de nye foranstaltninger, rimelige. Begrundelsen for de nye foranstaltninger er i moderat grad (B-rating) rimelig og plausibel i overensstemmelse med princippet om omkostningseffektivitet og stod mål med den forventede nationale økonomiske og sociale indvirkning. For en del af de nye foranstaltningers vedkommende kunne yderligere begrundelser og detaljerede oplysninger vedrørende skøn have øget graden af sikkerhed for, at omkostningerne er rimelige og plausible. Da den anvendte metode for disse udgiftsskøns vedkommende ikke er tilstrækkeligt godt forklaret, og sammenhængen mellem begrundelsen og selve omkostningerne til tider ikke er helt klar, er ratingen for dette omkostningsvurderingskriterium "moderat". I tilfælde af ændrede foranstaltninger er der givet tilstrækkelige oplysninger til at begrunde proportionaliteten af ændringerne i udgiftsskønnene eller de dertil knyttede mål.

Vurderingen af rimeligheden og plausibiliteten af omkostningerne ved foranstaltninger, som nu er ændret, har ikke ændret sig i forhold til den oprindelige vurdering af disse foranstaltninger. De samlede omkostninger ved den ændrede genopretnings- og resiliensplan står i et rimeligt forhold til de forventede sociale og økonomiske virkninger af de påtænkte foranstaltninger. Endelig er de anslåede samlede omkostninger i den ændrede genopretnings og resiliensplan i overensstemmelse med princippet om omkostningseffektivitet, og de står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale indvirkning.

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

- (64) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra j), i forordning (EU) 2021/241 og afsnit 2.10 i bilag V til samme forordning er de ordninger, der er foreslået i den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, tilstrækkelige (A-rating) til at forebygge, opdage og korrigere korruption, svig og interessekonflikter ved anvendelsen af midler ydet i henhold til nævnte forordning, og ordningerne forventes effektivt at forhindre dobbeltfinansiering inden for rammerne af nævnte forordning og andre EU-programmer. Dette berører ikke anvendelsen af andre instrumenter og værktøjer til at fremme og håndhæve overholdelsen af EU-retten, herunder til at forebygge, opdage og korrigere korruption, svig og interessekonflikter og til at beskytte Unionens budget i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092⁶.
- (65) I den oprindelige vurdering blev det konkluderet, at de kontrol- og revisionsordninger, som Rumænien har foreslået (A-rating) i henhold til kriterium 2.10 i bilag V til forordning (EU) 2021/241, er tilstrækkelige, forudsat at to milepæle vedrørende et datalagringsystem til overvågning af gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen og vedtagelse af det retlige mandat for de vigtigste institutioner i Rumænien, der er involveret i gennemførelsen af planen, opfyldes rettidigt. Ministeriet for investeringer og europæiske projekter har det overordnede ansvar for gennemførelsen af planen og for svar på vegne af alle gennemførelsesorganer vedrørende planens operationelle og administrative aspekter. Revisionsmyndigheden under Revisionsretten er ansvarlig for at udføre revisioner vedrørende ansøgninger om midler og dokumentation for og opfyldelse af mål og delmål..
- (66) Siden den oprindelige vurdering har Kommissionen haft adgang til oplysninger om den faktiske gennemførelse af Rumæniens revisions- og kontrolsystem. Dette omfatter de foreløbige resultater af den revision af beskyttelsen af EU's finansielle interesser, som Kommissionen foretog i Rumænien
- (67) På baggrund af disse oplysninger finder Kommissionen, at det interne kontrolsystem i Rumæniens genopretnings- og resiliensplan generelt er tilstrækkeligt.

Sammenhæng i genopretnings- og revisionsplanen

- (68) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra k), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.11 i bilag V til samme forordning indeholder den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, i høj grad (A-rating) foranstaltninger til gennemførelse af reformer og offentlige investeringsprojekter, der repræsenterer sammenhængende tiltag.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2092 af 16. december 2020 om en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget (EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 1).

- (69) Ændringerne påvirker ikke planens overordnede sammenhæng. Med hensyn til alle de centrale områder i genopretnings- og resiliensplanen – grøn økonomi, uddannelse, erhvervsklima, sundhed, social inklusion, offentlig forvaltning og digitalisering – er komponenterne bygget op omkring sammenhængende pakker bestående af både reformer og investeringer med foranstaltninger, der gensidigt styrker eller supplerer hinanden. Der findes også synergier på tværs af de forskellige komponenter, og ingen foranstaltninger er i modstrid med eller undergraver en anden foranstaltnings effektivitet. Det primære fokus i Rumæniens genopretnings- og resiliensplan er uændret, da den grønne og den digitale omstilling fortsat er de centrale elementer, idet de grønne reformer og investeringer, der indgår i den oprindelige genopretnings- og resiliensplan, fremmes af de nye foranstaltninger i REPowerEU-kapitlet. Digitale reformer og investeringer har fortsat fokus på at støtte områder med de største investeringsmangler, f.eks. gennem digitalisering af offentlige tjenester og skoler. Foranstaltningerne i REPowerEU-kapitlet er i overensstemmelse med Rumæniens politik, der har til formål at mindske drivhusgasemissionerne og øge andelen af vedvarende energikilder. Disse foranstaltninger styrker også foranstaltningerne i den oprindelige genopretnings- og resiliensplan vedrørende energieffektivitet og styrkelse af elnettet, da de sigter på at øge andelen af produktion af vedvarende energi og faldende energiefterspørgsel.

Ligestilling

- (70) Den ændrede plan indeholder en række foranstaltninger, der forventes at bidrage til at håndtere landets udfordringer for så vidt angår ligestilling mellem kønnene og lige muligheder for alle. I REPowerEU-kapitlet er den foranstaltning, der har til formål at renovere enfamiliehuse, primært rettet mod boligejere, der er berørt af energifattigdom, og sårbare energiforbrugere, og de forventes således at bidrage til lige muligheder for alle befolkningsgrupper.

Høringsproces

- (71) I forbindelse med forberedelsen af REPowerEU-kapitlet blev der afholdt høringer af relevante interessenter. Der blev nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe til at udarbejde planen. Udkastet til REPowerEU-kapitlet blev forelagt for overvågningsudvalget for genopretnings- og resiliensplanen, der består af repræsentanter for statslige organisationer, repræsentanter for fagforeninger og arbejdsgivere, repræsentanter for sammenslutninger af lokale offentlige myndigheder (den nationale sammenslutning af amtsråd i Rumænien, sammenslutningen af rumænske kommuner, sammenslutningen af rumænske byer og sammenslutningen af kommuner i Rumænien) samt repræsentanter for det økonomiske og sociale råd. De havde mulighed for at fremsætte bemærkninger. I marts blev der afholdt en offentlig høring samt et offentligt arrangement med deltagelse af repræsentanter for erhvervslivet, civilsamfundet og interessenter. Interessenterne fremsendte bemærkninger og forslag til ministeriet for investeringer og europæiske projekter. Efter disse høringer blev der udarbejdet et nyt udkast til kapitlet.
- (72) For at sikre, at de relevante aktører tager ejerskab over foranstaltningerne, er det afgørende at inddrage alle berørte lokale myndigheder og interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter, under hele gennemførelsen af de investeringer og reformer, der er indeholdt i den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet.

Positiv vurdering

- (73) Efter Kommissionens positive vurdering af den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder kapitlet om REPowerEU, med den konklusion, at planen på tilfredsstillende vis opfylder vurderingskriterierne i forordning (EU) 2021/241, i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 20, stk. 2, og bilag V, bør de reformer og investeringsprojekter, der er nødvendige for gennemførelsen af den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder kapitlet om REPowerEU, de relevante milepæle, mål og indikatorer samt det beløb, der stilles til rådighed fra EU til gennemførelse af den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder kapitlet om REPowerEU i form af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte, fastsættes.

Finansiel modydelse

- (74) De anslåede samlede omkostninger til den ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet vedrørende Rumænien, beløber sig til 28 511 575 220 EUR. Da de anslåede samlede omkostninger til den ændrede genopretnings- og resiliensplan er højere end det ajourførte maksimale finansielle bidrag, der er til rådighed for Rumænien, bør det finansielle bidrag, der beregnes i overensstemmelse med artikel 11, og som tildeles til Rumæniens ændrede genopretnings- og resiliensplan, herunder REPowerEU-kapitlet, være lig med 12 125 664 294 EUR.
- (75) I henhold til artikel 21a, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 indgav Rumænien den 8. september 2023 en anmodning om fordeling af de indtægter, der er omhandlet i artikel 21a, stk. 1, i nævnte forordning, og som deles mellem medlemsstaterne på grundlag af de indikatorer, der er fastsat i metoden i bilag IVa til forordning (EU) 2021/241. De anslåede samlede omkostninger til de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 21c, stk. 3, litra b)-f), i forordning (EU) 2021/241, som indeholdt i REPowerEU-kapitlet beløber sig til 2 017 474 050 EUR. Da dette beløb er højere end den tildelingsandel, der er til rådighed for Rumænien, bør den supplerende ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte, der er til rådighed for Rumænien, være lig med tildelingsandelen. Dette beløb svarer til 1 397 228 597 EUR.
- (76) Desuden indgav Rumænien i overensstemmelse med artikel 4a i forordning (EU) 2021/1755⁷ en begrundet anmodning om at overføre alle sine resterende foreløbige tildelinger fra midlerne fra brexittilpasningsreserven til faciliteten, som beløber sig til 43 162 623 EUR. Dette beløb bør stilles til rådighed til støtte for reformer og investeringer under REPowerEU-kapitlet som supplerende ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte.
- (77) Rumænien bør i alt modtage et samlet finansielt bidrag på 13 566 055 514 EUR.

REPowerEU-forfinansiering

- (78) Rumænien har anmodet om følgende finansiering til gennemførelsen af sit REPowerEU-kapitel: overførsel af 43 162 623 EUR fra den foreløbige tildeling fra midlerne fra brexittilpasningsreserven og 1 397 228 597 EUR fra indtægterne fra emissionshandelssystemet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1755 af 6. oktober 2021 om oprettelse af brexittilpasningsreserven (EUT L 357 af 8.10.2021, s. 1).

- (79) For disse beløb har Rumænien i henhold til artikel 21d i forordning (EU) 2021/241 den 8. september 2023 anmodet om forfinansiering på 20 % af den finansiering, der er ansøgt om. Forudsat at der er midler til rådighed, bør denne forfinansiering stilles til rådighed for Rumænien med forbehold af ikrafttrædelsen af og i overensstemmelse med en aftale, der indgås mellem Kommissionen og Rumænien i henhold til artikel 23, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241 ("finansieringsaftalen").
- (80) Rådets gennemførelsesafgørelse ST 7772/2022 og ST 7772/2022 ADD 1 af 29. oktober 2021 om godkendelse af vurderingen af Rumæniens genopretnings- og resiliensplan bør derfor ændres tilsvarende. Af klarhedshensyn bør bilaget til denne gennemførelsesafgørelse udskiftes fuldstændigt —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

I gennemførelsesafgørelse (EU) ST 12319 / 2021; ST 12319 / 2021 ADD 1 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1 affattes således:

"Artikel 1

Godkendelse af vurderingen af genopretnings- og resiliensplanen

Vurderingen af Rumæniens ændrede genopretnings- og resiliensplan på grundlag af kriterierne i artikel 19, stk. 3, i forordning (EU) 2021/241 godkendes. Reformerne og investeringsprojekterne i genopretnings- og resiliensplanen, ordningerne og tidsplanen for overvågning og gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder de relevante milepæle og mål, de relevante indikatorer vedrørende opnåelsen af de planlagte milepæle og mål og ordningerne for Kommissionens fulde adgang til de underliggende relevante data er fastlagt i bilaget til denne afgørelse.

2) Artikel 2, stk. 1 og 2, affattes således:

"1. Unionen stiller et finansielt bidrag til rådighed for Rumænien i form af ikketilbagebetalingspligtig støtte, som beløber sig til 13 566 055 514 EUR⁸. Dette bidrag omfatter:

- (a) et beløb på 10 211 538 399 EUR, som stilles til rådighed med henblik på indgåelse af en retlig forpligtelse senest den 31. december 2022
- (b) et beløb på 1 914 125 895 EUR, som stilles til rådighed med henblik på indgåelse af en retlig forpligtelse fra den 1. januar 2023 til den 31. december 2023
- (c) et beløb på 1 397 228 597 EUR⁹ i overensstemmelse med artikel 21a, stk. 6, i forordning (EU) 2021/241 udelukkende til foranstaltninger som omhandlet i denne forordnings artikel 21c, med undtagelse af foranstaltninger omhandlet i artikel 21c, stk. 3, litra a)

⁸ Dette beløb svarer til den finansielle tildeling efter fradrag af Rumæniens proportionelle andel af de udgifter, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241, som beregnet efter metoden i nævnte forordnings artikel 11.

⁹ Dette beløb svarer til den finansielle tildeling efter fradrag af Rumæniens forholdsmæssige andel af de udgifter, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241, som beregnet efter metoden i bilag IVa til nævnte forordning.

(d) et beløb på 43 162 623 EUR, der overføres fra brexittilpasningsreserven til faciliteten.

2. Kommissionen stiller Unionens finansielle bidrag til rådighed for Rumænien i trancher i overensstemmelse med bilaget til denne afgørelse. Et beløb på 1 851 159 668 EUR stilles til rådighed som forfinansiering i overensstemmelse med artikel 13 i forordning (EU) 2021/241.

Et beløb på 288 078 244 EUR stilles til rådighed som forfinansiering i overensstemmelse med artikel 21d i forordning (EU) 2021/241. Nævnte forfinansiering kan udbetales af Kommissionen i op til to betalinger.

Forfinansieringen og trancherne kan udbetales af Kommissionen i en eller flere rater. Raternes størrelse afhænger af de midler, der er til rådighed.

3) Bilaget erstattes af teksten i bilaget til denne.

Artikel 2

Adressat

Denne afgørelse er rettet til Rumænien.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

Formand